

Motion till riksdagen 2022/23:989

av Jonas Andersson m.fl. (SD)

Politik för ett starkt och oberoende civilsamhälle

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram förslag för att stärka civilsamhällets oberoende och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en höjning av taket för beloppsgränsen inom regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur juridiska personer ska kunna få skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur fler allmännyttiga ändamål ska kunna omfattas av regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en förenkling av administrationen för mottagarna inom regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Civilsamhällets betydelse

Sverigedemokraterna sätter stort värde på det svenska civilsamhället. Civilsamhället har ett egenvärde och ska inte ses som ett redskap för politiker och den offentliga makten att genomdriva sina politiska ambitioner. I civilsamhället uppkommer viktiga värden och identiteter genom mellanmänskliga relationer. I och med att egenvärdet finns inom civilsamhället är det följaktligen statens uppgift att beskydda och bevara civilsamhället. Genom de vänskapsband, sammanslutningar, föreningar och andra typer av konstella-

tioner som återfinns i civilsamhället uppstår människors sociala liv. Traditioner och institutioner som vi värdesätter har ofta vuxit fram i samhället underifrån och uppåt, utan inblandning från staten. Att genomdriva politiska förslag som stärker civilsamhällets oberoende i Sverige är därför önskvärt.

Civilsamhället har många kvaliteter som är viktiga när det kommer till att bygga ett gott samhälle. De insatser som enskilda personer och olika föreningar inom civilsamhället gör kan bidra till att stärka det sociala kapitalet i samhället som helhet, samtidigt som dessa också kan ha stor betydelse för exempelvis kunskapsutveckling, folkhälsa, demokrati och kulturarvets bevarande.

Lokalsamhällen och hembygder som är starka, levande och trygga och har en god medborgaranda där människor osjälviskt anstränger sig för det gemensamma bästa är mycket betydelsefulla för det goda samhällsbygget. Civilsamhället är en avgörande kraft i detta byggande. Helt grundläggande för bevarandet och upprätthållandet av ett starkt civilsamhälle är förekomsten av ett starkt socialt kapital inom samhället, vilket i sin tur förutsätter en stark gemensam identitet.

Finansiering och byråkrati

I Sverige finns det många civilsamhälleliga aktörer som mottar offentligfinansierat stöd i form av olika bidrag från stat, kommun eller andra aktörer. Samtidigt har olika former av ekonomiskt stöd såsom gåvor från enskilda stor betydelse i många fall för viktiga verksamheter som drivs ideellt. Att förbättra villkoren för civilsamhället och dess olika aktörer så att de får enklare att stå på egna ben ekonomiskt är en angelägen uppgift enligt Sverigedemokraterna. På så sätt kan en situation undvikas där civilsamhället blir alltför beroende av bidrag och allmosor från staten, och därför styrs direkt eller indirekt av staten, vilket det i dagens Sverige dessvärre redan finns en rad exempel på.

Att riksdagen under 2019 beslutade att återinföra skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet, ”gåvoskatteavdraget”, är något som Sverigedemokraterna ser positivt på. Att privatpersoner vill skänka pengar till konstruktiva civilsamhällesaktörer är något som bör bejakas och stimuleras, snarare än tvärtom. Avdraget kan bidra till att exempelvis organisationer som motarbetar folksjukdomar och stöttar samhällets svagaste har en chans att få ett starkare stöd via privata ekonomiska donationer. Återinförandet av gåvoskatteavdraget gör att Sverige i en europeisk kontext blir ett mer normalt land, där avdrag av det aktuella snittet återfinns på många håll. Sverigedemokraterna vill dock genomdriva ytterligare reformer för att stärka civilsamhällets oberoende – gåvoskatteavdraget behöver vidareutvecklas för att underlätta för civilsamhällesaktörer att stå på egna ben ekonomiskt och på så sätt öka friheten.

Vad gäller utformningen av gåvoskatteavdraget så har Sverige en modell som är administrativt betungande och snålt tilltagen i förhållande till närliggande länder. Norge är ett exempel på ett land där taket för beloppsgränsen är betydligt högre. I Sverige är skattereduktionen 25 procent av gåvobeloppet och skattereduktionen får endast högst uppgå till 3 000 kronor per år. Sverigedemokraterna menar att taket är för lågt satt och att den positiva påverkan på civilsamhället skulle kunna bli större om taket höjdes, varför vi vill att regeringen ser över frågan. Det svenska regelverket för gåvoskatteavdraget exkluderar dessutom många allmännyttiga verksamheter. I dagsläget finns ett krav på att gåvor måste vara avsedda att främja social hjälpverksamhet eller veten-

skaplig forskning. Sverigedemokraterna vill att regeringen ser över möjligheten till att fler allmännyttiga ändamål ska kunna omfattas av regelverket för skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet, med anledning av att det finns många andra typer av aktörer i civilsamhället som också bidrar med samhällsnytta men som inte omfattas av regelverket i dagsläget.

Vidare så omfattas juridiska personer inte av möjligheten till skattereduktion när de ger gåvor till ideella aktörer i civilsamhället. Om juridiska personer också skulle ges möjlighet till sådan skattereduktion skulle det kunna resultera i ett positivt bidrag till konstruktiva civilsamhälleaktörer. Det är något som Sverigedemokraterna vill ska ses över av regeringen. En ytterligare brist i det svenska systemet rör den administrativa bördan, vilken särskilt i förhållande till hur lågt taket är för beloppsgränsen inom regelverket, är problematisk för civilsamhällesaktörerna, och i synnerhet de mindre aktörerna som det får en exkluderande effekt på. Sverigedemokraterna vill att regeringen ser över hur administration såsom gåvomottagarnas rapporteringsplikt till Skatteverket och hantering av kontrolluppgifter inom regelverket för gåvoskatteavdraget kan förenklas.

För att syftet med gåvoskatteavdraget bättre ska uppnås, och för att göra det enklare för civilsamhällesaktörer att kunna stå på egna ben ekonomiskt, så vill vi adressera de ovan nämnda bristerna i avdragets utformning. Det skulle kunna vara ett steg på vägen mot ett starkare och mer oberoende civilsamhälle.

Jonas Andersson (SD)

Bo Broman (SD)

Angelika Bengtsson (SD)

Runar Filper (SD)

Leonid Yurkovskiy (SD)